

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE
PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

REDAKCIJA LISTA TELEGRAF

Aleksandar Saša Jovanović, glavni i odgovorni urednik

MINISTARSTVO PRAVDE

Gordana Stamenić, državni sekretar

KANCELARIJA ZA LJUDSKA I MANJINSKA PRAVA

Suzana Paunović, direktor

MISIJA OEBS U SRBIJI

Peter Burkhard, ambasador

AMBASADA REPUBLIKE RUMUNIJE U BEOGRADU

Daniel Banu, ambasador

DELEGACIJA EVROPSKE UNIJE U BEOGRADU

Michael Davenport, šef delegacije

MINISTARSTVO PRAVDE REPUBLIKE RUMUNIJE

Bogdan Aureescu, državni sekretar i co-predседnik međudržavne komisije Srbije i Rumunije

Poštovani

Izražavamo protest zbog teksta koji je objavljen u listu Telegraf pod naslovom „HOĆE DA RASPARČAJU SRBIJU: Ko su ekstremisti iz komšiluka koji nam prete?“ dana 29.11.2013.

Kao politička organizacija vlaške nacionalne manjine, smatramo da su tekst i prateće fotografije veoma tendenciozane u odnosu na realnu situaciju i da obiluju poluistinama i nelogičnostima. Sve ovo stvara negativnu sliku u odnosu na pojedine nacionalne manjine koje su zajedno stavljene u isti kontekst navodnog „negativnog delovanja prema Srbiji“. Autor teksta je zanemario da svaka manjina, u skladu sa istorijskim nasleđem, ima sopstvene ciljeve i probleme i da nabrojane manjine nikako ne možemo svrstati u navodno „organizovanu snagu“ koja zajedno deluje sa istim ciljem - rasparčavanje Srbije - što je, sa naše tačke gledišta, potpuna besmislica.

Tekst je očigledna zamena teza, pisan u duhu 90-ih, kako bi se prikrili problemi „kod kuće“ koji se neadekvatno rešavaju, što nas često dovodi u bezizlazne pozicije i nepotrebne političke konflikte sa susedima.

Budući da naša organizacija predstavlja interese vlaške manjine, želimo da napomenemo u kontekstu optužbi „Rumunija otima Vlahe“, da je ovoj nacionalnoj manjini dugo osporavano pravo da se definiše kao manjina. Vlasi, u dugom istorijskom periodu, nisu imali prilike da preko zvaničnih institucija učestvuju u društvenom razvoju Srbije kao kolektiv, odnosno kao nacionalna manjina. Time je došlo do potpune devijacije vlašskog nacionalnog identitea, te tako danas imamo neverovatne slučajeve da se

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE **PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE**

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

pripadnici vlaške manjine izjašnjavaju kao „Srbi sa vlaškim maternjim jezikom“, „Vlasi sa srpskim maternjim jezikom“, ili kao „Srbo-Vlasi“. Konfuzija u njihovom identitetu je jasno stvorena njihovim položajem u Srbiji i nepostojanjem mogućnosti da očuvaju svoj identitet. Za ovo očigledno ne možemo kriviti susednu Rumuniju, osim možda zato što ranije nije zahtevala da se stanje promeni.

Ovde je, takođe, neverovatna zamena teza kada se susedna Rumunija optužuje da želi asimilaciju jedne nacionalne manjine koja živi na tuđoj teritoriji, što bi bio nezabeležen primer u svetu. Realnost, međutim, opovrgava navode teksta, jer smo svedoci nestajanja jednog dela vlaškog identiteta i njegovog utapanja u srpski, čime postaje jasno na čiji račun se odvija asimilacija.

Rumunija se, takođe, u istom kontekstu optužuje za pokušaj „prisvajanja vlaške manjine“. Prenebregava se činjenica da je rumunsko stanovništvo nestalo potezom pera nakon Drugog svetskog rata, kada to stanovništvo u istočnoj Srbiji jednostavno više nije popisivano kao rumunsko, kao što je to do tada bio slučaj, već je uvedena popisna kategorija „Vlasi“. Stoga se postavlja pitanje: ako je ova manjina do 50-ih godina prošlog veka bila de facto rumunska manjina, čijom li je zaslugom to prestala da bude? I, šta je sporno u tome da matična država, u ovom slučaju Rumunija, otvara ovo pitanje? Ko je kome u ovom slučaju „oteo“ manjinu? Makar to bilo i samo na papiru, tj popisu.

Jasno je da nacioni osećaj zavisi od samih pripadnika dotične manjine. Stoga, ako se deo vlaške manjine, uprkos svemu, nikada nije odrekao rumunskog identiteta, o kakvoj se onda „otmici“ radi? Kako uopšte neka susedna zemlja može „otimati“ deo stanovništva koji se ne nalazi na njoj teritoriji i nad kojim nema nikave ingerencije niti instrumente prinude kojim bi ga eventualno i naterala na promenu samodređenja nacionalnog identiteta?

Ne radi li upravo Srbija Vlasima ono za šta optužuje Rumuniju? Ne pokušava li se principom „drž'te lopova“ zataškati višedecenijsko katastrofalno ponašanje prema pitanju vlaškog nacionalnog identiteta i pratećih građanskih prava koje iz toga slede, za koje je vlaška manjina ovakvim ponašanjem Srbije, nažalost decenijama zakinuta. Očigledno je da je nekome stalo da napravi konfuziju kako bi se prikrilo napred rečeno.

Na kraju, ako su odnosi Srbije i Rumunije dobri, što u tekstu potvrđuju i zvaničnici naše zemlje, i na šta smo svi mi ponosni, kako je onda moguće da se Rumunija i vlaška manjina stavljaju u ovako negativan kontekst i optužuju za neprijateljsko delovanje?

Koje su to ekstremističke stranke ili ekstremisti iz Rumunije koje pozivaju na rasparčavanje Srbije a koje se, konkretno, u ovome tekstu, osim u naslovu - nigde ne pominju!? Problem se svodi na „kolektivnu zaveru određenih partija“, čime se praktično Rumuniji nameće krivica za ponašanje tuđih ekstremističkih organizacija za koje ona prirodno ne može snositi odgovornost.

Tekstom jasno provejava ubeđenje da su problemi manjina u Srbiji samo izgovor za ponašanje pomenutih partija, a ne i realan problem koji Srbija loše rešava ili ga dodatno komplikuje svojim, u svetu davno prevaziđenim stavovima prema ovim pitanjima.

Vlaška manjina, odnosno Rumunija, samo zahtevaju minimum manjinskih prava, odnosno sve ono što je Ustavom i Zakonom Srbije zagarantovano, a što druge manjine odavno koriste.

VLAŠKA DEMOKRATSKA STRANKA SRBIJE **PARTIA DEMOCRATĂ A RUMÂNILOR DIN SÂRBIE**

Adresa: 19210 Bor, Ul. Bobijeva 46.

Tel/fax: ++381 (0) 30 2495696; e-mail: vdssbor@gmail.com

Istorijski kontekst odnosa obe zemlje garantuje da ovo pitanje ni na koji način ne može biti zloupotrebjeno.

U čemu je onda problem?

Očigledno da se ovim tekstom želi stvoriti atmosfera straha od suseda ali i nacionalnih manjina u sopstvenoj zemlji. Pokušava se stvoriti utisak da su nacionalne manjine, po definiciji, neloyalne, i više odane matičnoj nego zemlji u kojoj žive. To je besmislica, naročito iz ugla vlaške manjine. Ovaj svojevrsni pritisak na nacionalne manjine ima dalekosežne posledice po odnose u društvu i kreira atmosferu netolerancije, sumnje i straha u multietničkim sredinama. Krajnji cilj je, kod pripadnika nacionalnih manjina, stvaranje osećaj nelagodnosti i krivice zbog sopstvene etničke pripadnosti, kakao bi se zahtevi za elementarnim pravima potisnuli u drugi plan ili sprečili u potpunosti pod pritiskom kolektivne opasnosti od nacionalnih manjina, kao "nepouzdanih" građana.

Bor, 05. decembar 2013.

INFORMATIVNA SLUŽBA
VLAŠKE DEMOKRATSKE STRANKE SRBIJE

